

FAKTA ARK

MARKAREALER MED LAVT UDBYTTTE

HAR JEG DELMARKER DER ER EGNEDE TIL SMÅBIOTOPER?

For nogle lodsejere er ønsket om at udlægge småbiotoper til fordel for vildt og natur stærkt - og for nogle heller ikke begrænset af økonomi.

For mange lodsejere er de økonomiske konsekvenser dog meget vigtige. Der kan alligevel være gode muligheder for udlægning af småbiotoper for de fleste.

Områder i marken der altid giver et meget lavt udbytte, og hjørner som er meget besværlige og tidskrævende at dyrke, kan være områder, der er relevante at udlægge til småbiotop til gavn for nyttedyr og vildt.

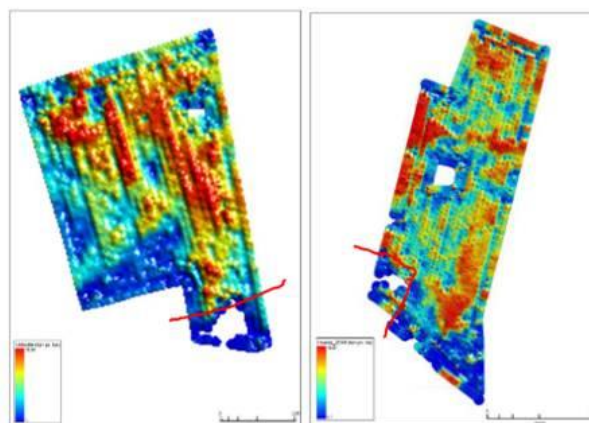
Dette faktaark hjælper dig med at finde frem til de arealer, der kan være egnede til småbiotoper.

Kiler og områder med lavt udbytte kan med fordel udlægges som småbiotoper

Udbytte

Udbyttet er i høj grad afgørende for økonomien. Meget våde eller tørre pletter samt arealer med skygge og/eller rodpåvirkning kan have et ringere udbyttepotentiale end resten af marken. Arealerne kan også have en ringe dyrkningssikkerhed, hvor du ofte må så afgrøden om, eller får besværliggjort høsten.

Et udbyttekort viser tydeligt markens variation i udbytte.

Et udbyttekort for flere års dyrkning giver dig et godt overblik over markens potentiale. Hvis du ikke har et udbyttekort, må du, evt. sammen med en planteavlskonsulent vurdere udbyttepotentialet ved et markbesøg. Uanset hvilken metode du bruger, er det vigtigt at du gemmer data, så du har flest mulige høstår som beslutningsgrundlag.

Maskin- og arbejdsomkostninger

Landbrugsredskaber er mest effektive og giver den bedste driftsøkonomi, når de udnyttes fuldt ud. For eksempel har et seks meters så-sæt kun omkring den halve kapacitet, når man kører med tre meters overlap for at tilså en kile af marken. Men tidsforbruget og omkostningerne er de samme, som hvis man udnyttede hele maskinens bredde og dens potentielle kapacitet. Irregulære markformer øger vende tiden og giver dermed lavere kapacitet - og overlap ved kiler indebærer risici for højere omkostninger til såsæd og planteværn, hvis ikke der anvendes sektionafblænding.

Problematikken gælder også for andre opgaver og maskinsæt. Dermed stiger de samlede maskinomkostningerne pr. hektar kile, og risikerer at ende på et niveau, hvor der ikke kan høstes et udbytte i kilen, som er stort nok til at dække omkostningerne.

Prøv evt. at lave tidsregistrering på henholdsvis markniveau og på delområder af marken, for at skabe overblik over hvor kapaciteten påvirkes negativt.

Du bør kende dine maskinomkostninger enten ved at få lavet en maskinanalyse, eller som minimum ved at bruge standardtal.

Du kan eventuelt søge inspiration ved at se denne præsentation om emnet fra Plantekongressen 2020 via QR koden nedenfor.

Scan QR koden og find inspiration fra Plantekongressen 2020

Udover omkostninger ved at drive marken kan der også være andre forhold der skal tages i betragtning. Hvis du har husdyr på bedriften og er afhængig af et harmoniareal, bør du overveje følgende:

Kan der findes alternativ afsætning af husdyrgødningen, f.eks. gylleaftale?

Kan der findes alternative arealer til udbringning? Husk at indregne vejtransport i din beregning.

Hvad koster det på min økonomi og maskineffektivitet at udbringe husdyrgødning på ukurante arealer?

Landbrugsstøtte

Hvad med landbrugsstøtten på de arealer der udlægges som småbiotoper? Selv om du holder op med at dyrke dine urentable arealer vil du forsat kunne søge støtte på arealet, så længe arealet opfylder gældende støttebetingelser, det skal altså fortsat være dyrkbart i perioden 15. maj til 25. september. Du kan f.eks. anlægge vildt og bivenlige tiltag, markbræmmer, blomster og bestøverbrak samt slåningsbrak på arealerne. Se mere [her](#).

Når Landbrugspolitikken CAP 2023-2027 træder i kraft i 2023, vil der komme en lang række nye muligheder på de urentable landbrugsarealer. Her kan arealerne indgå til opfyldelse af det kommende GLM 8 krav om 4 pct. ikke-produktive arealer, og der er også mulighed for at opnå supplerende støtte via Eco-scheme biodiversitet og bæredygtighed. Fra 2023 vil det være muligt at udlægge arealer med støtteberettigede småbiotoper uden krav om landbrugsaktivitet. Dette faktaark vil blive opdateret når vejledningen for CAP 2023 er publiceret.